

Les altres Patums de Berga

Ramon Felipó

Cal esmentar que a Berga hi ha unes altres Patums, menys conegudes: la Patum Infantil de Berga, la de la Llar Santa Maria de Queralt, la del carrer de la Pietat o la del barri de la Creu d'Àvia.

La Patum Infantil

La Patum Infantil comença oficialment l'any 1956 tot i que ja se'n troben rastres l'any 1934 quan, segons la revista *Clarisme*, *"una multitud d'infants, fortament impressionats per la festa, reproduïxen cada dia, amb estris fets a mida, els principals "passos" de la Patum. ...en cada infant hi ha un futur patumaire, disposat a conservar la seva festa contra tots els vents i males mars.... i mentre els petits sentin tant profundament les seves tradicions, podem viure tranquils els bons berguedans; la Patum no morirà."*

Cada divendres de Corpus tota la quitxalla de Berga, pren la iniciativa i la plaça de sant Pere. Per poder veure les excel·lents coreografies i el puntejar dels ballets d'algunes de les comparses berguedanes, la Patum Infantil és perfecte. De la Patum Infantil mossèn Armengou diu *"...d'ençà 1956, els infants de prop de Queralt Xic (Barriada de Cal Corneta) han tingut la fortuna d'ensopegar amb la protecció entusiasta i total d'uns quants veïns que els han muntat una Patum infantil amb totes les de la llei, de la que avui ja participen tots els infants de Berga... des del 1958 ja actuen oficialment anant a cercar els Administradors .. el mateix divendres, fan la Patum a la plaça de sant Pere, al mig dia i la tarda, amb músics i tot com les de debò, sense deixar-se'n cap dels números. Francesc Salvà i Miquel va escriure a *El Berguedà* (el butlletí dels berguedans residents a Barcelona) sobre els seus anys d'estada a Berga durant la dècada dels anys 10 del segle vint *"Els meus pares, que volien que l'estada a Berga en fos plaent, feren construir, per un fuster, una guita en miniatura que, amb un fuet al morro, fèiem córrer pel jardí i per l'hort, del número sis del carrer del Roser, que tant gran ens semblava aleshores."**

La Patum Infantil comença Divendres de Corpus a les 10 del matí amb la passada de les comparses de la Patum Infantil amb els músics per anar a cercar els administradors i acompanyar-los a l'Ofici. A les 11 del matí hi ha missa a l'església parroquial de santa Eulàlia, amb l'assistència de la Corporació Municipal i els administradors. La comparseria en el moment de passar les autoritats per anar de l'ajuntament a la parròquia i quan en tornen cap a l'ajuntament fan un passadís, aleshores tots els elements de la comparseria presents a

la plaça de sant Pere perden la postura estàtica per fer, segons cada un dels elements, una salutació; mentre els músics toquen la *Marxa de Berga*. Tot seguit, hi ha, a la plaça de sant Pere, Patum de Lluïment i a les 5 de la tarda, Patum Infantil complerta.

La Patum del carrer de la Pietat

Aquesta Patum és l'única de barri que es fa actualment i té lloc el cap de setmana de Pentecosta. Divendres i dissabte, cada dia al vespre, cercavila pels carrers del Barri del carrer de la Pietat amb tandes de Patum. Diumenge té lloc una Patum Complerta. Josep Noguera en diu, l'any 1990: *"... la Pietat manté també la seva Patum de carrer amb un bon equipament de gegants, guites, nans .. un exemple ben digne de la popularitat de les Patums de carrer.*

La Patum de la Llar Santa Maria de Queralt

Dimarts de Corpus a les 12 del migdia es fa la Patum de la Llar Santa Maria de Queralt. Aquesta Patum, que es fa al pati de l'escola des de 1977, és una Patum, íntima, feta pels vailets i nenes d'aquest col·legi. Ja el 1990, Josep Noguera en diu: *"És de justícia, en parlar de la popularitat de la Patum, fer una sentida menció a la Patum de la Llar Santa Maria de Queralt. Aquesta institució educa nens i nenes disminuïts psíquics. Veient amb l'interès que han construït la seva Patum i amb l'amor que la representen, són un bon exemple de l'estima i respecte que la Patum es mereix. El nostre record i homenatge a la Llar Santa Maria de Queralt i a totes aquelles Patums de carrer que, que any rera any, es celebren a la ciutat: de nou ens fan sentir infants i continuem ensenyant-nos la il·lusió patumaire".* Cal dir que, malauradament i per desgràcia dels pares, encara avui, a l'any 2006, les institucions polítiques no han facilitat un immoble i uns espais en condicions per allotjar aquesta escola (la Llar Santa Maria de Queralt) que tan bona feina fa i que té cura dels infants més necessitats de Berga i comarca.

La Patum del Barri de la Creu d'Àvia

Una altre Patum és la feta per la quitxalla del Barri de la Creu d'Àvia des de fa uns quinze anys. Se sol fer el cap de setmana després de Sant Joan. Els pares i tots els parents van ajudar a la canalla a anar fent, de mica en mica, tota la comparseria. Només fan dos salts, dins els actes de la Festa del Barri de la Creu, també hi ha un sopar de germanor que participen tots els veïns del barri.

Ramon Felipó
Juny de 2006